

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. VI. An prædestinatio ad gloriam detur ante, vel post prævisa merita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

quens scientiam mediam, se habebit ut prædefinitio; quamvis ex alio capite; quia scilicet hæc submersio peccatum esset, ea prædeterminatio repugnaret.

Dices 3. Ergo si DEUS sic decerneret: *Quia video, Petrum in his circumstantiis hanc actionem peccaminosam positurum, volo ipsum privare usu rationis*: etiam in hoc casu erit impedibilis privatio usus rationis, & Petrus eam actionem liberè faciet; consequenter sine usu rationis peccabit: quod est aperte falsum. Resp. neg. illatum. Etsi in hoc casu in statu conditionato impedibilis sit privatio usus rationis, tamen tollitur libertas; quia tollitur ex actu primo proximo necessarium ejus constitutum, nempe ipse usus rationis: nec datur in statu physico libertas, quæ data fuit in statu intentionali, tanquam hypothesis scientiæ mediæ.

Dices 4. Etiam non datur eadem libertas in casu prædeterminationis ad submersionem. Resp. neg. nihil enim aufertur, sed tantum additur prædeterminatio, quæ non constituit actum primum proximum necessarium: & quamvis sit impedimentum, est tamen aufertibile. Dices 5. Actus habet essentialem respectum ad prædeterminationem: ergo, si hæc impeditur, impeditur principium per se. Resp. ant. multos negare: si tamen hoc verum est, debet admitti, quod Petrus non esset liber ad actum in hac specie physice infima; quia hunc non posset liberè producere, sicut non est liber ad producendum hoc individuum: esset tamen liber in specie moraliter eadem, de qua re vide u. 412.

679. Quæres, quem sensum habeat decretum prædefinitivum, à nobis admissum? Resp. posse convenienter sic explicari: *Cum videam per scientiam mediam, Petrum huic auxilio consensurum, volo, ut hunc actum eliciat, & ideo ei confero hoc auxilium ex speciali benevolentia, ex qua nolo ei dare ullum auxilium prævisum cum dissensu*: quo modo implicite, & æquivalenter saltem dicitur: *Darem hic, & nunc aliud; si viderem istud conjungendum cum dissensu*: exponiturque specialis quedam energia decreti benevoli, vi cuius DEUS indicat, quod in casu dissensus dedisset alia auxilia.

Quæ tamen alia auxilia non dedisset DEUS per hoc decretum; quia hoc, quod defacto datur, est essentialiter connexum cum his tantum auxiliis, & hinc non potest conferre alia auxilia: unde tantum ex energia decreti defacto existentis colligitur, quod DEUS habuisset antecederet aliud decretum, per quod alia auxilia contulisset. Nec est absurdum, quod decretum hoc indicet suam impedibilitatem antecedentem, sive indicet, quod, si ipsum fuisset antecederet impeditum, tunc elicitum fuisset aliud decretum: quamvis non possit indicare, futurum aliud decretum consequenter, seu supposito, quod aliquod actu existat; nam hoc clarè diceret mutabilitatem: hæc tamen ipsa benevolentia, & energia decreti, cum sequatur scientiam mediam, est ab homine impedibilis.

Ubi advero, quod ea energia decreti præcipue detur in ordine ad actus bonos finales prædestinatorum, quos DEUS speciali efficacia intendit: at non detur in ordine ad actus finales

reprobatorum, quos DEUS neque prædefinit. Dubitari autem potest, an hæc specialis benevolentia decreti detur etiam ad omnes actus intermedios bonos prædestinatorum; cum enim DEUS etiam prædestinatos sæpius finat omnino graviter labi, non videtur certum, quod, quando dat gratiam, etiam efficacem, ad actus intermedios bonos, eam semper eo affectu det, ut, si inefficacem prævidisset, aliam daturus fuisset. Et adhuc incertius est, an, quando DEUS reprobis dat gratiam efficacem in ordine ad actus intermedios bonos (nam multi multa bona præstant in vita) eam det eo affectu, ut, si illam inefficacem fore prævidisset, aliam dedisset. Quid autem de his sit, nunquam admittendum, quod DEUS etiam prædestinatis dedisset affectu prorsus illimitato in infinitum alia, & alia auxilia: neque concedendum, quod ea dedisset per decretum inimpedibile, etiam tantum quoad formalitatem prædestinationis, de quo plura num. 649.

680. Hic etiam noto, Gonetum ex Caramuelis *Theologia fundamentali* cap. 1. num. 26. retorque in nostram prædefinitionem argumentum, quod objicimus decreto prædeterminativo; ait enim, nos sic argumentari: si DEUS determinat creaturam, tunc non est libera: ergo etiam (replicat Caramuel) si creatura determinat DEUM, tunc hic non est liber: quod magis est absurdum. Sed resp. facile. dist. conf. DEUS non est liber ad eum actum, ad quem determinatur à creatura. conc. conf. ad actum prævium. neg. conf. Hoc ipsum est, quod milles dicimus, DEUM non immediatè liberè influere in actus creaturæ liberos, ad quos à creatura determinatur: at creatura deberet immediatè liberè influere in actus à DEO prædeterminatos; nam hi ipsi deberent esse immediatè liberi creaturæ; alias nec essent meritorii, nec peccaminosi.

ARTICULUS VI.

An prædestinatio ad gloriam detur ante, vel post prævisa merita.

681. **Q**Uæritur hic, an decretum, prædestinativum hominis ad gloriam, supponat jam scientiam visionis de meritis absolute futuris, saltem ut eminentialiter directivam (de qua directione num. 555.) vel an tantum supponat scientiam mediam de meritis conditionatè futuris, quam supponi jam probavimus num. 634. an scilicet decretum ita tendat: *Quia video, Petrum absolute bene acturum, & in gratia decessurum, eum prædestino ad gloriam*: vel an ita: *Quia video, quod, si Petrus haberet hæc auxilia, bene ageret, & in gratia moretur, eum prædestino ad gloriam, eique in hunc finem hæc auxilia confero*.

682. Non autem hic sermo est de prædestinatione ad gratiam, quæ à Platelio vocatur radicalis, estque decretum DEI, volens homini dare gratiam finalem; quia hanc omnes concedunt, nondari ob merita; sic enim habet S. August. lib. de bono perseverantiæ cap. 17. *Videte jam, à veritate quàm sit alienum, negare, donum DEI*

DEI esse perseverantiam usque in finem huius vite, cum vite huius, quando voluerit, ipse det finem: quum si dat ante imminuentem lapsum, facit hominem perseverare usque in finem: ergo donum perseverantiae, seu prædestinatio ad gratiam finalem datur antecedenter ad merita absolute prævisa: quod etiam probat fuse Bellarminus de gratia, § libero arbitrio l. 2. cap. 12. Gormaz de merito disp. 4. num. 222. Verum de hac modò sermo non est, sed de prædestinatione ad gloriam, seu de decreto immediate decernente gloriam, & quidem ut coronam; nam prædestinatio infantum, ante usum rationis morientium, vel perpetuo amentium, utique est ante merita.

Quamvis autem Haunoldus l. 2. num. 903. contendat, possibilem esse casum, in quo etiam adultus, rationis capax, salvetur sine meritis condignis, e. g. si elicitu actu fidei, & attritione baptizaretur, & mox moreretur; posset tamen in dubium vocari, an non talis homo jam antecedenter ante baptismum sub gravi obligatus fuerit, actum charitatis elicere, utpote jam diu habens usum rationis; quem, si non eliciisset, neque actum attritionis veræ supernaturalis elicere potuisset, utpote non volens implere mandatum grave, hic, & nunc obligans. Licet autem supponeretur, post elicitum actum iterum in grave peccatum lapsus meritum perdidisse, tamen dein per baptismum id meritum revivisceret. Sed, quid quid de hoc sit, sermo est de prædestinatione ordinaria, & communi: non de ita extraordinaria.

683. Nota hic discrimen inter volitiones; nam una est volitio subjective liberalis, & objective onerosa: altera est volitio subjective, & objective liberalis: tertia est volitio subjective, & objective onerosa. Prima est, quando ipsa volitio liberaliter, seu absque debito concipitur, habet tamen pro objecto aliquod debitum, seu obligationem: e. g. Petrus elicit volitionem, Paulum potius architectum assumendi ad fabricandam domum, quam alium, & postea, constructa domo, eum solvendi. Volitio hæc est subjective liberalis; quia existit in Petro, tanquam subiecto, pure liberaliter; potuisset enim hic liberrimè alium eligere, cui lucrum cederet. At verò habet objectum debitum, seu onerosum, scilicet solutionem præstandam, non ante, sed post constructam domum; adeoque est objective onerosa; quia, finito labore, tenetur Petrus ex iustitia mercedem rependere. Secunda volitio est, quæ neque ex debito, seu onere concipitur, neque habet objectum debitum &c. talis est voluntas pure liberaliter aliquid donandi. Tertia est, quæ concipitur ex obligatione, & habet objectum onerosum: e. g. si quis post contracta sponsalia elicit volitionem, vel consensum matrimonialem, vi cuius se obligat ad onera matrimonii.

Ubi etiam nota, non propterea spectare actum aliquem ad virtutem liberalitatis; quia est subjective liberalis; sed debere etiam objective esse liberalem; quia honestas, specificans actum, desumitur ex ejus objecto. Hinc decretum, subjective liberale, sed objective onerosum, spectat simpliciter ad iustitiam, qualis datur inter DEUM, & hominem; quia pro objecto habet honestatem conferendi coronam iustitiæ: & sic

respicit jus hominis ad gloriam, quamvis non jus ad actum voluntatis Divinæ: sicut scilicet voluntas solvendi architectum etiam spectat ad iustitiam. Sic etiam actus charitatis, quamvis absque præcepto charitatis, liberrimè eliciatur, non spectat ad virtutem liberalitatis. Sic idem actus charitatis, quamvis sit præceptus, non spectat ad obedientiam; quia ejus objectum formale ad eam non spectat; econtrà voluntas solvendi quodecunque debitum spectat ad iustitiam, licet ipsa sæpe non debeatur, eoquod iustitiæ satisfieret, si debitum necessariò solveretur: quamvis, si actus, liberaliter subjective conceptus, reflecteret in se ipsum, & suam hanc honestatem, etiam aliquo modo spectaret ad liberalitatem; quia potest idem actus ad duas virtutes spectare: & idem dici potest de decreto DEI in nostro casu. His præmissis

684. Dico. Prædestinatio ad gloriam, ut coronam, sit ante merita absolute prævisa, ita S. Thomas 1. part. quæst. 23. art. 4. in corp. ubi discrimen facit inter prædestinationem, & electionem: atque per hanc intelligit, quod nos per prædestinationem; per illam autem intelligit actum voluntatis, ordinantis media ad finem: sic autem habet: Prædestinatio aliquorum in salutem æternam præsupponit secundum rationem, quod DEUS illorum velit salutem: & infra: Dilectio præsupponit electioni secundum rationem, & electio prædestinationi: clariùs adhuc in 1. dist. 41. quæst. 1. art. 2. ad 1. dicens. Electio enim Divina est, qua aliqui ex ordine sue sapientiæ ordinantur ad finem beatitudinis: sed prædestinatio est, secundum quod preparantur eis ea, quæ perducunt in finem: & ideo, sicut voluntas ordinans in finem, præcedit actum voluntatis, preparantis ea, quæ ducunt in finem, ita electio prædestinationem præcedit. videatur de mente S. Doctoris Fasolus in 1. part. quæst. 23. art. 1. dub. 3. num. 26. ubi testatur, Thomistas omnes consentire.

Accedit Scotus in 1. dist. 41. quæst. unica, § potest aliter: ubi ait, DEUM ante gratiam, & alia media, velle creaturæ beatitudinem, tanquam finem. Doctorem suum sequuntur Scotistæ. Ex nostris idem sentiunt Bellarminus, Toletus, Suarez, Ruiz, Granadus, Recupitus, Ariaga, Gormaz, Haunoldus, Ulloa de DEO disp. 3. num. 113. P. Thyrsus tom. 2. select. disp. 8. sect. 2. & alii valde communiter. Quamvis autem opposita quoque sententia non destituatur sua autoritate, tamen multos, ab adversariis citatos, non stare pro ipsis, ostendit Fasolus, modò citatus.

685. Prob. conclusio. Ad Ephef. 1. v. 4. dicit Apostolus: Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, ut essemus sancti, & immaculati in conspectu ejus: ergo elegit, hoc est, ex mente S. Thomæ cit. num. 684. ordinavit ad beatitudinem, non quia eramus sancti, seu habebamus jam merita absolute prævisa; sed, ut essemus, & haberemus merita, adeoque ante scientiam visionis. ita exponit hunc textum S. Augustinus de prædest. 33. c. 19. dicens: Cum dicat Apostolus, non quia futuros tales nos esse præscivit, sed ut essemus tales per ipsam electionem gratiæ suæ. Item S. Hieronymus in hunc locum S. Pauli scribens: Non enim ait Paulus; elegit nos ante constitutionem mundi; cum essemus sancti, & im-

maculati; sed elegit nos, ut essemus sancti, & immaculati; hoc est: qui sancti, & immaculati ante non fuimus, ut postea essemus.

Nec dicas, tantum hoc textu probari electionem immediatam ad gratiam; nam hoc contra S. Thomam (qui per electionem intelligit ordinationem ad beatitudinem) & communio-rem, gratis dicitur. Dein saltem debet hic intelli- gi electio ad gratiam finalem; quia S. Paulus loquitur de sanctitate finali, per quam imma- culati comparebimus in conspectu DEI in cœ- lis: ergo electio ad gratiam finalem datur ante merita absolute prævisa: sed ante hanc electio- nem ad gratiam, jam datur electio ad gloriam: ergo multò magis ista datur ante merita absolu- tē prævisa: prob. min. subsumpta. Gratia est medium ad gloriam: ergo, cum ex S. Thoma cit. num. 684. prius DEUS eligat finem, quam media, etiam prius eligit gloriam, quam gratiam, adeoque etiam prius eligit hominem ad glori- am, quam ad gratiam: præterquam, quod nullaratio sit negandi immediatam prædestina- tionem ad gloriam.

686. Conf. 1. Matth. 24. v. 22. dicit Chri- stus. Sed propter electos breviabuntur dies illi: ne scilicet etiam ipsi electi pervertantur, & gra- tiā excidant: ergo electio non fit propter me- rita, absolute prævisa. prob. conf. Deberet ea fieri maxime propter merita finalia, seu perseveran- tiam finalem, ut patet: atqui propter ista non fit: ergo. prob. min. Ipsa electio est causa, ut electi citius moriantur, & habeant perseveran- tiam finalem; quia idē DEUS eos vult citius mori, seu eorum dies breviari; quia electi sunt: ergo non merita sunt causa electionis, sed ele- ctio est causa meritorum, & perseverantiæ eor- um. Plura ex Scripturis videantur apud Faso- lum questione citatā num. 52. Haunoldum l. 1. num. 500. Gormaz de DEO disp. 16. sect. 3. n. 946.

Conf. 2. ex S. Augustino, qui præter di- ctum num. 685. relata, iterum de corrept. & gratia c. 7. dicit, hominibus prædestinatione discretis à massa perditionis, seu ab originali damnatione, procurari auxilia ad salutem: adeoque supponit, ipsam prædestinationem ad gloriam esse radi- cem omnium auxiliorum, consequenter etiam meritorum: & addit: Quicumque enim electi, sine dubio vocati: non autem quicumque vocati consequenter electi: ubi iterum supponit, electio- nem esse rationem vocationis, seu gratiæ, adeo- que meritorum. Ne autem dicatur, eum a- gere de electione ad gratiam, sub finem capi- tis se explicat, dicens: Electi autem sunt ad re- gnandum cum Christo, non quomodo electus est Ju- das ad opus, cui congruebat. Rursus cap. 12. ait: Nunc verò Sanctis, in regnum DEI per gratiam DEI prædestinatis, non tantum tale adjutorium per- severantiæ datur; sed tale, ut eis perseverantia ipsa donetur: ergo non perseverantia est causa electionis, sed hæc illius, adeoque præcedit.

687. Prob. conclusio 2. ex Concilio Valen- tino XIII. sub Leone IV. Pontifice anno 855. quod sic definit cap. 3. Fidenterque fatemur, prædestina- tionem electorum ad vitam, & prædestinationem impii- um ad mortem: in electione tamen salvan- dorum misericordiam DEI præcedere meritum bo- num: in damnatione autem periturorum meritum

R. P. Ant. Mayr Theol. Tom. 1.

malum præcedere justum DEI judicium. Non au- tem dicas, sermonem hic tantum esse de meritis naturaliter, vel moraliter bonis: non autem de supernaturaliter bonis; nam & Concilium, & PP. universalissimè loquuntur, nec restringunt sua dicta ad opera naturalia: imò nec restringere possunt; cum loquantur etiam de sanctitate, in qua coram DEO apparere debemus.

Sic S. Fulgentius l. de fide ad Petrum cap. 3. sub finem. Illi autem cum Christo regnabunt, quos DEUS gratuita bonitate sua prædestinavit ad re- gnum; quia enim tales prædestinando preparavit, ut regno digni essent, preparavit utique secundum propositum vocandos, ut obediant &c. Idem l. 1. ad Monimum multum ante medium: Quos præde- stinavit ad gloriam, prædestinavit ad iustitiam: ubi priorem prædestinationem assignat tanquam ra- dicem secundæ. Hugo de S. Victore in epist. ad Roman. quest. 225. ex occasione explicans il- lud Matth. 22. v. 14. Multi enim sunt vocati, pauci verò electi: docet, effectum prædestina- tionis esse vocationem specialem, quæ fit, ait, se- cundum propositum, secundum quam nullus voca- tur, nisi electus, & prædestinatus: ergo ista vocatio, scilicet ad merita, supponit prædestinationem ad gloriam. Plura in hanc rem, præsertim ex SS. PP. Prospero, Hilario, &c. vide apud Fasolum loco cit. ubi hanc questionem fusè pertractat.

688. Probatur conclusio 3. etiam aliqua ratione. Prædestinatio, ut subsequens scientiam mediam, non obest libertati humanæ: ut au- tem antecedens scientiam visionis, magis com- mendat misericordiam DEI, & specialem bene- volentiam erga electos, quam Scripturæ, & Pa- tres adeo commendat: insuper gloria, confe- renda ut corona, est finis dignissimus, qui ame- tur, & intendatur à DEO, potestque immēdia- tē post scientiam mediam intendi: nec est ulla ratio, cur DEUS quasi cunctanter, & suspensivè agat, prius una formalitate actūs Divini inten- dendo media, dein alterā videndo merita, & ter- tiā primū decernendo gloriam; cum finis so- leat intendi ante media, quando potest: ergo longè convenientius admittitur nostra sententia.

ARTICULUS VII.

Solvuntur Objectiones.

689. Objicitur 1. Matth. 25. v. 34. dici- tur: Venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi; esurivi enim, & dedisti mihi manducare &c: ergo merita præcedunt præ- destinationem. Confirm. Eodem capite superius v. 23. dicitur. Euge serve bone, & fidelis; quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam: ergo debet præcedere fidelitas, seu merita. Resp. neg. conf. Non prædestinationem, sed collatio- nem gloriæ præcedunt merita. Ad summum absoluta prævisio meritorum debet formali- ter præcedere formalitatem decreti ut exe- cutis, seu formalitatem executionis in mente Divina: sicut voluntatem, absolute hic, & nunc præstandi solutionem, præcedit visio fabricæ ab- solutè factæ, vel operum jam exhibitorum: non autem debet ea prævisio præcedere formali-